

Anti-Copyright

**SOUTHERST ASIAN
ANARCHIST LIBRARY**

ทำไมผมถึงเป็นนักอนาธิปไตย

Benjamin Zephaniah

Benjamin Zephaniah
ทำไมผมถึงเป็นนักอนาธิปไตย
2020

Retrieved on 2021-01-08 from
<https://slaveswithoutmasters.netlify.app/post/why-i-am-an-anarchist>,

ผู้แปล: Peam Pooyongyut. ต้นฉบับ:

<http://dogsection.org/why-i-am-an-anarchist/>

sea.theanarchistlibrary.org

2020

ผมรับรู้ถึงความเป็นการเมืองหลังจากที่ต้องเจ็บปวดจากการถูกเหยียดผิวเป็นครั้งแรก ตอนนั้นผมอายุ 7 ขวบ ผมไม่เข้าใจทฤษฎีทางการเมืองใดๆ ผมแค่รู้ว่าตัวเองถูกกระทำอย่างเลวร้าย และรู้ว่ามันมีวิธีอื่นๆ ด้วย ไม่กี่ปีต่อมาตอนผมอายุ 15 ขณะที่กำลังเดินทอดน่องอยู่ในเบอร์มิงแฮมตอนเช้าตรู่ รถตำรวจขับมาจอดข้างๆ ผม พวกตำรวจลงมาจากรถและผลักผมอัดเข้ากับประตูร้านค้า พวกเขารุมสกรัมผม จากนั้นก็ขึ้นรถขับออกไปเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น ผมไม่เคยอ่านอะไรที่เกี่ยวกับนโยบาย หรืออะไรที่เรียกว่ากฎหมายและระเบียบ ผมรู้แค่ตัวเองถูกกระทำอย่างเลวร้าย เมื่อผมได้งานครั้งแรกเป็น ผมก็ไม่เคยอ่านอะไรเกี่ยวกับทฤษฎีการต่อสู้ของชนชั้นแรงงาน หรือวิธีการที่คนรวยกดขี่คนจน แต่ตอนที่เจ้านายของผมโผล่มาวันวันวันกับรถซูเปอร์คาร์คู่ใจของเขา แล้วเราก็กำลังเสียชีวิตอยู่บนบันได หายใจเอาสารพิษเข้าไป ผมก็รู้ว่าตัวเองถูกกระทำอย่างเลวร้าย

ผมเติบโตมา (เหมือนกับคนอื่นในละแวกเดียวกัน) ด้วยความเชื่อที่ว่า อนาธิปไตย คือการที่คนทุกคนบ้าคลั่ง และมันคือจุดจบของทุกสิ่งทุกอย่าง ผมมักมีปัญหาในการสะกดคำศัพท์ ก็เลยต้องใช้เครื่องช่วยสะกดหรือพจนานุกรมอยู่บ่อยๆ เพื่อให้แน่ใจว่าผมเขียนคำศัพท์เหล่านั้นได้ถูกต้อง ผมได้ยินคำว่า สังคมนิยม และคอมมิวนิสต์อยู่ตลอดเวลา แต่พวกนักสังคมนิยมกับพวกคอมมิวนิสต์ที่ผมเจอ ก็ยังไม่อยากจะยุ่งกับพวกอนาธิปไตย หรือไม่ก็ผลักให้ไปอยู่ชายขอบซะ ให้กลายเป็นคนที่คอยเอาไว้วางใจ หรือบอกว่าเป็นแค่พวกฝันเพื่อง แม้แต่ในตอนนี่ ผมเพิ่งตรวจดูเครื่องสะกดคำ มันอธิบายว่าอนาธิปไตยคือ ความโกลาหล ภาวะไร้กฎหมาย ไร้ระเบียบ ผมเป็นคนที่ชอบสิ่งที่ไร้ระเบียบนะ แต่สำหรับคน ‘ทั่วไป’ ความไร้ระเบียบก็คือความวุ่นวาย ความโกลาหล และภาวะไร้กฎหมายนั่นแหละ พวกเขาถูกบอกอยู่เสมอให้เกรงกลัวสิ่งเหล่านี้

สิ่งยอดเยี่ยมที่สุดที่ผมเคยทำต่อตัวเองก็คือเรียนรู้วิธีการในการคิดต่อตัวตนของผมเอง ผมเริ่มทำมันตั้งแต่อายุยังน้อย แต่ก็ช่างยากลำบากเหลือเกินที่จะทำแบบนั้น ในเมื่อคนรอบข้างยังบอกคุณอะไร คุณนิยมคือสิ่งที่คอยล่อลวงคุณ มันจำกัดจินตนาการ และบอกคุณว่าควรที่จะรู้สึกถึงความเป็นอิสระ เพราะว่าคุณมีทางเลือกมากมาย แต่ทางเลือกของคุณก็ถูกจำกัดด้วยสิ่งที่คนอื่น ๆ ยัดเข้าไปในหัวของคุณ หรือไม่มันก็ถูกจำกัดจากจินตนาการอันจำกัดของคุณเอง ผมจำตอนที่ไปเที่ยว เขา พาโล เมื่อหลายปีก่อนได้ ตอนนั้นมันเพิ่งประกาศ กฎหมายเมืองสะอาด¹ พอติบพอติ กฎหมายนี้ไม่ได้ทำให้นายกเทศมนตรีกลายเป็นนักอนาธิปไตยไปในทันทีหรอก แต่เขาก็ตระหนักได้ว่าประ และทุกหนแห่ง จนพวกเขาหลงลืมตัวเองไปทั้งหมด ดังนั้นป้ายโฆษณาจำนวนมากกว่า 15,000 ป้ายจึงถูกปลดออกจนหมดสิ้น ไม่ว่าจะเป็นการโฆษณาบนรถบัส แท็กซี่ ป้ายนอกร้าน และป้ายโฆษณาแบบกระดาษล้วนถูกห้ามโดยสิ้นเชิง ตอนแรกมันก็ดูแปลกนิดหน่อย แต่แทนที่จะต้องเดินไปตามทางแล้วมองเห็นพวกมัน หรือพยายามจะไม่มองก็แล้วแต่ ผมก็เดินได้อย่างสบายใจแล้วมองไปรอบตัวๆ แทน จากสิ่งนี้ทำให้พบว่าผมชื่อของที่ผมต้องการจริงๆ เท่านั้น ไม่ใช่สินค้าที่มีคนมาบอกว่าผมต้องซื้อ และสิ่งที่สังเกตเห็นได้ง่ายที่สุดก็คือ ผมพบเจอและพูดคุยกับผู้คนหน้าใหม่ๆ แทบทุกวัน บทสนทนามักจะเป็นอะไรที่เกี่ยวกับการเมืองและมีความ สนุกสนานทำให้เราแข่งขันกันเอง และคนที่คอยรักษาระบบทุนนิยมเอาไว้ก็ไม่อยากให้เราพูดคุยกันด้วยวิธีที่มี

¹ กฎหมายเมืองสะอาด (Clean City Law) คือกฎหมายของเมือง เขา พาโล ประเทศบราซิลที่ประกาศใช้ในปี 2006 โดยทำการปลดป้ายโฆษณาจำนวน 15,000 ป้าย และป้ายโฆษณาอื่นๆ อีกเกือบ 300,000 ป้ายออกทั้งหมด รวมทั้งไม่อนุญาตให้มีการขึ้นป้ายโฆษณาใหม่ด้วย แม้กฎหมายดังกล่าวจะทำให้เกิดข้อถกเถียงว่ามีผลกระทบต่อเศรษฐกิจท้องถิ่น แต่อีกแง่มุมหนึ่งก็คือการเปิดเผยให้เห็นถึงความสวยงามของสถาปัตยกรรมยุคอาณานิคมที่ถูกบดบังจากป้ายโฆษณามาเป็นเวลาหลาย

ผมจะไม่พูดถึงทุนนิยม สังคมนิยม และคอมมิวนิสต์อีก แต่ก็เป็นที่ชัดเจนว่าสิ่งเหล่านี้มีร่วมกันก็คือความดี และเพื่อที่จะได้ซึ่งอำนาจมาจากพวกเขาที่ต้องสร้างทฤษฎี เป็นทฤษฎีที่จะทำให้พวกเขาได้มาซึ่งอำนาจ และทำในสิ่งที่พวกเขาอยากทำเมื่อได้อำนาจมาอยู่ในมือ แต่สิ่งเหล่านี้ก็ยังมีปัญหา ผมกลายเป็นนักก่อนาธิปไตยก็ตอนที่ผมตัดสินใจจะทิ้งทฤษฎีและหยุดไว้ว่าหาอำนาจ เมื่อผมหยุดคิดเรื่องเหล่านั้นแล้ว ก็รู้สึกได้ว่าความเป็นอนาธิปไตยที่แท้จริงคือธรรมชาติของผม มันคือธรรมชาติของเรา มันคือสิ่งที่เราทำก่อนที่พวกทฤษฎีเหล่านั้นจะปรากฏขึ้นมา มันคือสิ่งที่เราทำก่อนที่จะถูกกระตุ้น ให้ต้องแข่งขันกับคนอื่น ๆ มึงงานเขียนเกี่ยวกับอนาธิปไตยที่ยียมยอดอยู่ และผมก็คิดว่ามันคือทฤษฎีอนาธิปไตยนั่นแหละ แต่พอผมเอาหนังสือเหล่านั้นให้เพื่อน ๆ อ่าน (ผมกำลังพูดถึงหนังสือเล่มโต และใช้คำโตๆ) พวกเขาก็ปวดหัวแล้วเป็นหน้าหน้ ผมจึงเลือกที่จะนั่งคุยกับพวกเขา ให้เขาพลิกย้อนกลับไปว่าพวกเขาทำอะไรเพื่อตนเองได้บ้าง ผมยกตัวอย่างผู้คนที่ดำรงชีวิตอยู่โดยปราศจากรัฐบาล ผู้คนที่ม้ออำนาจในการจัดการตนเอง ผู้คนที่เอาจิตวิญญาณในความเป็นตัวตนของพวกเขากลับมา และทั้งหมดนั้นก็ผสมผลอยู่ทีเดียว ถ้าเราฆ่าแต่พูดถึงทฤษฎี เราก็จะคุยได้กับคนที่สนใจทฤษฎีอยู่แล้ว หรือไม่ก็คนที่มีทฤษฎีเป็นของตัวเอง ถ้าเรายังพูดถึงแต่ทฤษฎี ก็หมายความว่าเรากำลังคิดกันคนอื่นออกไปมากมาย คนที่เรายกจะเข้าถึงคือคนที่อยู่ เรื่องราวของ คาร์น รอส (Carne Ross) ก็น่าประทับใจ ไม่ใช่เพราะว่าเขาเขียนหนังสือ แต่เป็นเพราะเขาเป็นอย่างที่เขาเชื่อจริงๆ ผมชอบอ่านงานของ นอม ชอมสกี (Noam Chomsky) แล้วผมก็ชอบวิธีที่คุนยายของ สจ๊วต คริสตี้ (Stuart Christie) ทำให้เขากลายมาเป็นนักก่อนาธิปไตย² แต่ผมเป็นนักก่อนาธิปไตยเพราะผมเข้าใจว่าพวกตำรวจเหยียดผิวมันมีรัฐบาลคอยหนุนหลัง และรัฐโดยตัวมันเองก็เป็นพวกเหยียดผิว ผมเป็นนักก่อนาธิปไตยก็เพราะผมเข้าใจว่าเจ้านายที่คอยกดขี่ผมเพื่ นั้นไม่ได้ใส่ใจใยดีผมเลยแม้แต่น้อย ผมเป็นนักก่อนาธิปไตยก็เพราะผมรู้ว่าพวกมารูน (Maroon)³ นั้นปลดปล่อยตนเองจากการเป็นทาสได้อย่างไร พวกเขาพิสูจน์ให้ทาสทุกคนเห็นว่า เราสามารถจัดการและปกครองตัวเราเองได้อย่างเข้าใจผมผิดละ ผมชอบหนังสือ (ก็ผมเป็นนักเขียนนี่นา) และเราก็ต้องการคนที่คิดได้อย่างลึกซึ้ง — เราทุกคนควรคิดอย่างลึกซึ้ง แต่แรงบันดาลใจที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของ เหล่าผู้คนที่หยุดแสวงหาอำนาจเพื่อตัวเอง ผู้คนที่สามารถใช้ชีวิตด้วยตัวเอง ผมเจอคนมากมายที่ใช้ชีวิตในแ ทั้งในอินเดีย เคนยา จาไมกา เอธิโอเปีย และปาปัว แต่เมื่อผมบอกกับพวกเขาว่าคุณเป็นนักก่อนาธิปไตย เกือบทุกคนจะตอบกลับมาว่าไม่เคยได้ยินหรือรู้จักคำนี้มาก่อน สิ่งที่พวกเขาทำนั้นเป็นเรื่องปกติและไม่ได้ซึ ส่วนผมเป็นนักก่อนาธิปไตยเพราะว่าถูกกระทำอย่างเลวร้าย และเห็นว่าทุกสิ่งทุกอย่างนั้นล้มเหลว

² สจ๊วต คริสตี้ เป็นนักก่อนาธิปไตยที่โด่งดังที่สุดในเกาะอังกฤษ เพราะเขาออกแบบระเบิดเพื่อสังหารนายพลฟรังโกของสเปน ในขณะที่มีอายุเพียง 18 ปี แน่แน่นอนว่าแผนการของเขาไม่สำเร็จ เพราะถูกจับได้ก่อนลงมือ เขาเกือบถูกประหารชีวิต แต่ก็รอดมาได้ด้วยการติดคุกนานถึง 20 ปี หนังสือ *‘คุณยายทำให้ผมเป็นนักก่อนาธิปไตย’* (Granny Made Me an Anarchist) ของเขาเป็นผลงานชิ้นสำคัญที่รวบรวมเอาความทรงจำ ความคิดและการต่อสู้ทางการเมืองเอาไว้ โดยที่มาของชื่อหนังสือก็คือ เขาได้รับอิทธิพลทางการเมืองมาจากยายตั้งแต่ยังเด็ก เปรียบเธอว่าเป็น “ดวงดาวที่ผมเลือกเดินตาม”

³ มารูน หรือมารรอน (Maroon) เป็นกลุ่มบรรพบุรุษของชาวแอฟริกันในประเทศสหรัฐอเมริกา บางส่วนมีต้นกำเนิดมาจากจาไมกา ซึ่งถูกกลุ่มนักล่าอาณานิคมจับไปเป็นทาส จนในที่สุดพวกเขาก็สามารถปลดปล่อยตนเองเป็นอิสระ บางส่วนกลับมายังจาไมกาเพื่อตั้งถิ่นฐานและชุมชน บางส่วนตั้งรกรากปกครองตนเองอยู่ในอเมริกา สิบเชื้อสายมาจนถึงทุกวันนี้

ผมใช้ชีวิตในช่วงปลายทศวรรษ 70s ถึง 80s ในกรุงลอนดอนอยู่กับนักกิจกรรมกลุ่มสภาแอฟริกันแห่งชาติ (ANC หรือ African National Congress)⁴ ที่ถูกเนรเทศออกจากบ้านเกิด — หลังจากการต่อสู้ที่ยาวนาน เนลสัน แมนเดลา ก็ได้รับอิสรภาพ และเหล่าผู้ถูกเนรเทศก็ได้กลับสู่บ้านของพวกเขา ผมยังจำตอนที่มองดูรูปภาพของรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งกลุ่มแรกของแอฟริกาได้ และตระหนักได้ว่าผมรู้จักคนในรูปเป็นจำนวนถึง 2 ใน 3 ผมยังจำตอนที่มองดูรูปคณะรัฐบาลของแบลร์ (Tony Blair จาก New Labour) ที่เพิ่งได้รับการเลือกตั้งมาหมาดๆ และตระหนักได้ว่าผมรู้จักคนในนั้นอยู่ และผมก็ยังจำได้ว่าความหวังถูกเติมเต็มนั้นเป็นเช่นไร แต่ทั้งสองกรณีก็ใช้เวลาไม่นานที่จะเห็นว่าผมจะถามคนเหล่านี้ว่า “เฮ้ พวกนายกำลังทำอะไรกันอยู่?” และคำตอบที่ได้รับก็คงไม่หลุดไปจากประโยคที่ “เบนจามิน นายไม่เข้าใจหรือว่าการมีอำนาจมันเป็นยังไง” ก็จริงว่ะ แต่ช่วงหัวอำนาจแมงลิเวะ เราแค่ดูแลกันและกันก็พอ

คนส่วนใหญ่รู้ว่าการเมืองกำลังล้มเหลว สำหรับผมมันไม่ใช่ทฤษฎี เพราะพวกเขาเห็นมันกับตา และรู้สึกมันด้วยใจ ปัญหาก็คือพวกเขาจินตนาการถึงทางเลือกอื่นไม่ได้ พวกเขาขาดความมั่นใจ สิ่งที่ผมทำคือปิดทีวี นั่งลงแล้วคิดถึงตัวเอง จากนั้นผมจึงเริ่มต้นไปพบปะผู้คน — และเชื่อผมเถอะว่า ไม่มีอะไรยอดเยี่ยมเท่ากับการได้พบกับผู้คนที่กำลังดำเนินชีวิต ทำสวน ไปโรงเรียน เปิดร้านค้า อยู่ในชุมชนทุกคนปราศจากการใช้อำนาจ นั่นจึงเป็นเหตุผลว่าทำไมผมถึงเป็นนักก่อนอาชีพโดย

Benjamin Zephaniah เป็นกวี นักเขียน และนักเคลื่อนไหวชาวจาไมก้า เขามีผลงานมากมายที่ประจักษ์ต่อการอ่านบทกวีของเขาในผสมดนตรี dub เข้าไปด้วย เนื่องจากได้อิทธิพลจากวัฒนธรรมบ้านเกิด ข้อเขียนชิ้นนี้ถูกเผยแพร่ครั้งแรกในนิตยสาร Dog Section ซึ่งเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่เน้นประเด็นการเมืองและ

⁴ ANC เป็นพรรคการเมืองของแอฟริกาใต้ พวกเขาขึ้นมาใช้อำนาจและชนะเลือกตั้งมาตลอดนับตั้งแต่ความสำเร็จในการต่อสู้ของเนลสัน แมนเดลา